

עמ"ת 50275-09-24 - חוסה מנואל מוטולה נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

עמ"ת 50275-09-24

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר:
נגד חוסה מנואל מוטולה

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 3.9.2024 במ"ת 67137-07-24 שניתנה על-ידי כבוד השופטת פ' גילת כהן כ"א באלול התשפ"ד (24 ספטמבר 2024)
תאריך הישיבה:
בשם העורר:
בשם המשיבה: עו"ד יוסף קנפו

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 3.9.2024 (מ"ת 67137-07-24, השופטת פ' גילת כהן). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 28.7.2024 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום המונה שני אישומים נגד העורר ובת-זוגו, שעניינו עבירות סמים שונות. בתמצית, לפי המתואר בכתב האישום במסגרת האישום הראשון, השניים החזיקו בביתם סמים מסוכנים מסוגים שונים. במסגרת האישום השני מתואר כי במספר רב של מקרים העורר ובת-זוגו ביצעו עסקאות שבהן מכרו סמים אלו לגורמים אחרים. בשל כך הם הואשמו במסגרת האישום הראשון בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, ובמסגרת האישום השני הואשם בריבוי עבירות של יצוא, יבוא מסחר והספקה לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודה זו.

3. עם הגשת כתב האישום נגד השניים הוגשה גם בקשה למעצרו עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי עמוד 1

בידי המשיבה ראיות לכאורה להוכחת המעשים המיוחסים להם. כן נטען כי העבירות שבהן השניים הואשמו מקימות כנגדם עילות מעצר סטטוטוריות לפי סעיפים 21(א)(1)(ב) ו-21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, בשים לב לכך שמיוחסות להם עבירות סמים, כמו גם בהתחשב בכמות הסמים שנתפסה בדירתם והאפשרות שהתכוונו לסחור בהם. בבקשה צוין כי לעורר ובת זוגו ארבעה ילדים קטינים אשר מתגוררים עימם בדירה וכי הסמים הוחזקו במקום במקומות שונים ונגישים ברחבי הדירה באופן שעלול לסכן את חייהם ובריאותם של הילדים, ולכן מעצים את מסוכנותם. עוד נטען בבקשה כי קיים יסוד סביר לחשש כי הם ינסו לשבש הליכי משפט, ולכן קיימת כנגדם עילת מעצר מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק האמור.

4. בו ביום התקיים דיון בבקשה בבית המשפט המחוזי (השופט א' חזק). בדיון הסכימה המדינה להעברתה של בת-הזוג למעצר בפיקוח אלקטרוני, מאחר שהעורר נתפס כדומיננטי יותר במעשים המתוארים בכתב האישום ובהתחשב בנסיבות אישיות. בהמשך לכך, בין השאר בשל הצורך להסדיר את ייצוגו של העורר, הדיון בעניינו נדחה מספר פעמים. להשלמת התמונה יצוין כי בת-זוגו של העורר הועברה למעצר בפיקוח אלקטרוני ביום 1.8.2024 לאחר שבית המשפט המחוזי התרשם מן המפקחים שהוצעו בעניינה.

5. ביום 28.8.2024 התקיים בבית המשפט המחוזי דיון בעניינו של העורר, ובו הסכים בא-כוחו לקיומן של ראיות לכאורה ביחס לאישום הראשון, בהיעדר כל מחלוקת על כך שהסמים נתפסו בדירה המשותפת לו ולבת-זוגו. עם זאת, בא-כוחו של העורר טען לכרסום ממשי בתשתית הראייתית האמורה בהתחשב בטענתו, אשר לא נבדקה לגישתו על-ידי היחידה החוקרת, לפיה הסמים שנמצאו בביתו לא היו שייכים לו אלא לאדם אחר שאיים עליו. באשר לאישום השני הטעים בא-כוח העורר כי אין די בתשתית הראייתית שהוצגה על מנת לבסס ראיות לכאורה. בהקשר זה הוא הוסיף כי הסמים עצמם, שבהם העורר לכאורה סחר, כלל לא נמצאו וכי הראיות בהקשר זה מבוססות רק על כך שקיבל כספים מאנשים שאינם מכירים אותו ושלטענתם העבירו לו את הכספים בתמורה לסמים. בנוסף, טען בא-כוחו של העורר לקיומה של אכיפה בדרגית בהשוואה לעניינם של רוכשי הסמים לכאורה, אשר לא הועמדו לדיון, וכן לאי-שוויון בינו לבין בת-זוגו שהועברה למעצר בפיקוח אלקטרוני בהסכמה ומבלי שנערך בעניינה תסקיר של שירות המבחן. בהמשך לכך, טען כי הגם שעיקרון השוויון בין הנאשמים מצדיק לטעמו להעבירו למעצר בפיקוח אלקטרוני, לכל הפחות יש להורות על עריכת תסקיר מבחן בעניינו. מנגד, באת-כוח המדינה הזכירה כי אין מחלוקת ביחס לקיומן של ראיות לכאורה באישום הראשון. באשר לאישום השני הוסיפה באת-כוח המדינה כי גרסאותיהם של הרוכשים בחקירותיהם במשטרה מבססות את הטענה לפיה מדובר היה בעסקאות סמים. באשר לטענת השוויון בין נאשמים הדגישה באת-כוח המדינה כי ההסכמה להעברתה של בת-הזוג למעצר בפיקוח אלקטרוני ניתנה בשל חלקה הפחות בביצוע העבירות ובהתחשב בכך שהשניים הם הורים לילדים קטינים. בסיכומו של דבר, המדינה התנגדה לעריכתו של תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

6. כאמור, בית המשפט המחוזי דחה את טענותיו של העורר והורה על מעצרו עד תום ההליכים. באשר לאישום הראשון דחה בית המשפט המחוזי את טענתו של העורר למחדלי חקירה. כמו כן, בית המשפט המחוזי הצביע על כך שמחקירותיו של העורר עולה כי תחילה הוא הודה בהחזקת הסמים ורק בהמשך שינה את גרסתו ביחס לנסיבות ההחזקה. באשר לאישום השני קבע בית המשפט המחוזי כי אמנם הסמים שנמכרו לא נמצאו אך אין בכך כדי לשמוט את הקרקע תחת התשתית הראייתית נגד העורר בעניין זה, המבוססת על כמות הסמים הגדולה שהחזיק, על עדויותיהם של הרוכשים בנוגע לעסקאות וביחס למהותו של החומר שרכשו, וכן על התייעוד של ההעברות הכספיות לחשבון הבנק של בת-הזוג באמצעות אפליקציית "ביט". בנוסף, קבע בית המשפט המחוזי כי העבירות שבהן מואשם העורר מקימות חזקת מסוכנות סטוטורית, ולכן הנטל לסתירתה מוטל על העורר, שלא עמד בו. בשים לב לחומרת העבירות שיוחסו לעורר נמנע בית המשפט המחוזי אף מלהורות על עריכת תסקיר בעניינו. ביחס לטענות בדבר אי-שוויון בין העורר לבת-הזוג, קבע בית המשפט המחוזי כי גרסאותיהם של בני-הזוג עצמם מצביעות על הבדלים משמעותיים ביחס למידת הדומיננטיות שלהם בביצוע העבירות.

7. הערר שבפני מופנה כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי, ובמסגרתו שב העורר על עיקר טענותיו כפי שהעלה אותן בפני בית המשפט המחוזי. לטענתו שגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי לא חל כרסום בראיות נגדו. במסגרת זו, טוען העורר כי אין אף ראיה ישירה שמצביעה על כך שהוא ביצע עסקאות סמים להבדיל מעסקאות סתם. בהקשר זה מדגיש העורר כי הלקוחות ידעו לציין רק את מספר הטלפון שאליו הועברו תשלומים באמצעות יישומון "ביט", ואינם מכירים אותו או את בת-הזוג באופן אישי. עוד טוען העורר כי בהתחשב בכרסום בתשתית הראייתית, קמה הצדקה לשחרורו לחלופת מעצר, ולמצער להפנייתו לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר. בנוסף, טען העורר כי בית המשפט המחוזי לא ייחס משקל מספק לעקרון השוויון בין הנאשמים, בהתייחס להחלטה בעניינה של בת-הזוג. לבסוף, מפנה העורר לשורת מקרים שבהם נשלח הנאשם לעריכת תסקיר אף שלטענתו האישומים בהם היו חמורים יותר מאלו בהם מואשם העורר.

8. הדיון בערר התקיים בפני ביום 24.9.2024. בדיון התמקד בא-כוחו של העורר בטענות שנסבו על הראיות. בהתייחס לאישום הראשון הוא הדגיש כי לגרסת העורר הסמים הוחזקו על-ידו למען אדם אחר שאיים עליו, והטעים כי היה על היחידה החוקרת לבדוק טענה זו. בהתייחס לאישום השני בא-כוחו של העורר מיקד את הטיעון בכך שהעברות הכספיים לא מלמדות כשלעצמן כי מדובר בתשלומים שהועברו בעד עסקאות סמים. בשים לב להערת בית המשפט בעניין, בא-כוח העורר לא עמד על הטענה להשוואת עניינו לזה של בת-הזוג. מנגד, עמדת המדינה הייתה כי דין הערר להידחות. המדינה הדגישה בטענותיה את הכמות הגדולה של הסמים שנתפסה אצל העורר, וכן את העובדה שהעברת תשלומים על-ידי אנשים שאינם מכירים אישית את המוכר היא טיפוסית לעסקאות סמים.

9. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה כי דין הערר להידחות. הראיות לכאורה שאינן

מוכחשות על-ידי העורר במישור העובדתי - כמויות הסמים הגדולות שנמצאו בביתו וההעברות של סכומי כסף לחשבון הבנק של בת-הזוג באמצעות יישומון "ביט" - מניחות בסיס מספיק לראיות לכאורה במסגרתם של שני האישומים. הטענות שמעלה העורר, ואינני נוקטת עמדה ביחס אליהן, הן מסוג הטענות שמקומן להתברר בהליך העיקרי, ואינן כאלה שגורעות מן הבסיס הראייתי בשלב הנוכחי. אין אפוא בסיס לקבלת הערר, אף לא במובן של הזמנת תסקיר מעצר בשלב זה.

10. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ג תשרי תשפ"ה (15 אוקטובר 2024).

דפנה ברק-ארז
שופטת